

BIỆN PHÁP GIÁO DỤC HÀNH VI VĂN HÓA TRONG GIAO TIẾP ỨNG XỬ CHO TRẺ (6-11 tuổi) TRONG GIA ĐÌNH HIỆN NAY

ThS. Nguyễn Ph--ng Lan¹

TÓM TẮT

Giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ 6 – 11 tuổi là vô cùng quan trọng và cần thiết vì đây là cơ sở đầu tiên đặt nền móng cho sự hình thành phát triển toàn diện và bền vững nhân cách của mỗi cá nhân. Cùng với nhà trường và xã hội, gia đình cần xác định rõ vai trò, trách nhiệm của mình trong việc giáo dục hành vi văn hóa cho trẻ để giúp nhân cách các em phát triển. Thường xuyên tổ chức các hoạt động, rèn luyện hành vi và thói quen hành vi văn hoá trong giao tiếp ứng xử cho trẻ trong gia đình trẻ sẽ lĩnh hội được các chuẩn mực hành vi và có thói quen hành vi đúng đắn.

Từ khóa: *Biện pháp, trẻ, giáo dục, hành vi văn hoá, thói quen hành vi văn hóa.*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Lứa tuổi tiểu học là giai đoạn đầu của tuổi học sinh, là thời kỳ thuận lợi nhất cho việc giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ, bởi lẽ các phẩm chất nhân cách của cá nhân đều được hình thành từ khi còn nhỏ và đây chính là cơ sở đầu tiên đặt nền móng cho sự hình thành phát triển toàn diện và bền vững nhân cách của mỗi cá nhân. Cùng với nhà trường và xã hội, gia đình có trách nhiệm chăm lo tới giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ. Tuy nhiên, trong thực tiễn việc hình thành thói quen nề nếp, lối sống có văn hoá cho trẻ không phải lúc nào cũng đạt được như mong muốn của nhà giáo dục. Vì nước ta đang đổi mới từng ngày dưới tác động của nền kinh tế thị trường, hàng loạt các chính sách mở cửa đang được thực hiện với mọi dân tộc, quốc gia trên thế giới. Trong bối cảnh như vậy, chúng ta chịu sự tác động của thời đại trong sự hòa nhập với nền văn minh nhân loại, nó sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến các định hướng giá trị của chúng ta. Do đó, quan tâm đến việc vun đắp, giáo dục hành vi văn hóa trong giao tiếp ứng xử cho trẻ nhất là ở lứa tuổi tiểu học ngay từ khi còn nhỏ là vô cùng quan trọng, đây là một trong những vấn đề cấp thiết hiện nay.

2. THỰC TRẠNG

Để xác định các biện pháp giáo dục hành vi văn hoá trong giao tiếp ứng xử cho trẻ trong gia đình, chúng tôi đã tiến hành điều tra 88 phụ huynh (44 nam và 44 nữ) trên địa bàn thành phố Thanh Hoá.

Bảng 1: Nhận thức của cha mẹ về giáo dục HVVH trong giao tiếp ứng xử cho trẻ trong gia đình.

¹ ThS. Khoa Tâm lý – Giáo dục, Trường Đại học Hồng Đức

TT	Mức độ cần thiết	Giới tính				Tổng	
		Nam		Nữ		SLYK	(%)
		SLYK	(%)	SLYK	(%)		
1	Rất cần thiết	23	52	24	54,5	47	53,4
2	Cần thiết	18	41	19	43,2	37	42,1
3	Bình thường	3	7	1	2,3	4	4,5
4	Không cần thiết	0	0		0	0	0

Qua bảng số liệu cho thấy: Số lượng ý kiến của các bậc cha mẹ cho rằng việc giáo dục hành vi văn hoá trong giao tiếp ứng xử cho trẻ 6 – 11 tuổi trong gia đình là “rất cần thiết” chiếm tỉ lệ cao nhất (53,4% tổng số ý kiến trả lời), số ý kiến trả lời “cần thiết” chiếm 42,1% và số ý kiến cho rằng công việc này bình thường chiếm tỉ lệ rất ít 4,5% và không có ý kiến nào cho rằng, công việc này là không cần thiết. Như vậy, hầu hết các bậc cha mẹ đều nhận thức được tầm quan trọng và sự cần thiết của việc hình thành thói quen, nếp sống, hành vi ứng xử văn hoá cho con trong độ tuổi này. Một số ít cha mẹ trả lời bình thường là do họ chưa thực sự quan tâm đến việc giáo dục, uốn nắn con cái trong độ tuổi này và họ quá đề cao đời sống vật chất, ít chú ý tới đời sống tinh thần của trẻ.

Để hiểu rõ hơn sự quan tâm của các bậc cha mẹ đối việc giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ, chúng tôi tiếp tục tìm hiểu việc sử dụng các biện pháp giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ trong gia đình, nguyên nhân và các yếu tố ảnh hưởng, thời gian cha mẹ dành cho con cái...

Bảng 2: Mức độ sử dụng các biện pháp giáo dục trong gia đình của các bậc cha mẹ.

TT	Biện pháp giáo dục	Giới tính		Tổng
		Nam	Nữ	
		ĐTB	ĐTB	ĐTB
2.1	Khuyến bảo, giảng giải, nhắc nhở	2,80	2,85	2,82
2.2	Khen thưởng, động viên, khích lệ	2,86	2,85	2,85
2.3	Nghiêm khắc, trách phạt, kỷ luật	2,59	2,48	2,54
2.4	Nói qua loa	1,24	1,28	1,26
2.5	Mắng chửi thậm tệ	1,19	1,20	1,20
2.6	Tổ chức các cuộc thảo luận trong gia đình	2,55	2,39	2,47
2.7	Giúp các con biết cách xử lí các tình huống ứng xử với bản thân và mọi người	2,6	2,39	2,5
2.8	Cha mẹ làm gương cho con	2,82	2,85	2,83
2.9	Giao công việc và kiểm tra hàng ngày	2,6	2,71	2,65
2.10	Tuỳ theo sở thích của trẻ để trẻ tự do	1,42	1,51	1,46

Qua kết quả ở Bảng 2, chúng tôi có một số nhận xét sau: Các biện pháp: 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 2.6; 2.7; 2.8; 2.9 có ĐTB từ 2,21 đến 2,86 chứng tỏ cha mẹ đã chú ý sử dụng ở mức độ thường xuyên.

Biện pháp mà các bậc cha mẹ sử dụng nhiều nhất là biện pháp “Khen thưởng, động viên, khích lệ” và biện pháp “Cha mẹ làm gương cho con” có ĐTB đạt 2,85. Trong độ tuổi này trẻ chưa có khả năng tự kiểm tra, tự đánh giá các hành động, hành vi của bản thân và người lớn, trẻ thiên về bắt chước và làm theo. Do đó, cha mẹ luôn uốn nắn mình, làm gương cho con cái là rất cần thiết. Việc cha mẹ sử dụng các biện pháp này thường xuyên chứng tỏ họ đã ý thức được tính chất giáo dục bằng sự làm gương trong gia đình có ảnh hưởng rất lớn đến trẻ và mang lại hiệu quả cao trong giáo dục. Khen thưởng, động viên khuyến khích là biện pháp uốn nắn hành vi của trẻ, giúp trẻ phân biệt cái tốt, cái xấu, cái được phép và không được phép rất hiệu quả. Còn biện pháp “mắng chửi thậm tệ” các bậc cha mẹ không hoặc rất ít sử dụng. ĐTB chỉ 1.20 thấp nhất chứng tỏ các bậc cha mẹ không sử dụng hoặc rất ít khi sử dụng. Các bậc cha mẹ nhận thức rất rõ nếu thường xuyên chửi mắng con sẽ làm trẻ bị tổn thương về mặt tinh thần và làm cho trẻ trở nên bướng bỉnh hơn, chống đối, cãi lại cha mẹ và ảnh hưởng đến cách cư xử của trẻ với mọi người...

Từ kết quả điều tra thực trạng cùng với quan sát cuộc sống của một số gia đình, phỏng vấn cha mẹ có con trong độ tuổi, nghiên cứu, trao đổi với các chuyên gia về giáo dục gia đình, các giảng viên ở trường ĐH... Chúng tôi rút ra một số nhận xét về hành vi văn hoá của trẻ 6-11 tuổi trong gia đình như sau:

Phần lớn trẻ đã bắt đầu nhận thức được những yêu cầu cần phải thực hiện theo đúng chuẩn mực, nhưng đó chỉ là những hành vi đơn giản và mang tính bắt buộc cao. Các bậc cha mẹ đã nhận thức được sự cần thiết phải hình thành cho trẻ thói quen, nề nếp tốt trong gia đình. Họ đã tích cực tổ chức cuộc sống nề nếp ngăn nắp và tạo cho các em những mối quan hệ trong gia đình theo yêu cầu chuẩn mực văn hoá, đạo đức xã hội. Nhiều bậc cha mẹ ý thức rất rõ vai trò của gia đình trong việc hình thành và phát triển nhân cách học sinh. Họ đã áp dụng tốt những mục tiêu, nội dung giáo dục đạo đức, giáo dục kỹ năng sống cho trẻ em độ tuổi tiểu học... Nhìn chung, các bậc cha mẹ tập chung đầu tư nhiều cho con học tốt các môn văn hoá, mong muốn con đỗ đạt cao còn vấn đề giáo dục đạo đức lối sống, quan hệ ứng xử hàng ngày cho trẻ còn coi nhẹ và còn lúng túng trong việc sử dụng các biện pháp giáo dục con trong gia đình.

Một trong những vấn đề mà các bậc cha mẹ còn hạn chế trong giáo dục trẻ hiện nay là:

- Họ tạo mọi điều kiện vật chất tốt nhất cho cuộc sống, sinh hoạt của con nhưng chưa có sự theo dõi, kiểm soát chặt chẽ. Hình thức này thường gặp ở các gia đình kinh doanh, buôn bán hoặc ở những gia đình bố mẹ làm ở các công ty lớn yêu cầu công việc cao.

- Nhiều cha mẹ giáo dục con theo kiểu hình thức, tự nhiên, khi con bắt đầu có những biểu hiện hành vi sai lệch mới vội vàng tìm cách ngăn ngừa.

- Một bộ phận cha mẹ quá đề cao giáo dục nhà trường, gần như khoán trắng con cho nhà trường còn sự theo dõi của gia đình chỉ là thứ yếu...

Sở dĩ các bậc cha mẹ còn tồn tại những vấn đề trên là do ảnh hưởng của nền kinh tế thị trường, chính sách mở cửa giao lưu kinh tế, văn hoá trong giai đoạn hiện nay đã có những tác động đến nhận thức và hành vi của trẻ, cũng như của cha mẹ học sinh. Thời gian dành cho trẻ quá ít nên việc rèn luyện, hướng dẫn cho con không thường xuyên trong khi đó hàng ngày, hàng giờ có nhiều hành vi, lối sống từ bên ngoài tác động vào trẻ làm cho các em bắt chước và thay đổi hành vi của mình. Phần lớn các cha mẹ kiến thức hiểu biết về tâm sinh lý của con chưa đầy đủ nên cách giáo dục con còn áp đặt, phiến diện một chiều, nhiều cha mẹ đặt lợi ích của bản thân nhiều hơn là mong muốn phát triển con cái theo đúng nhu cầu và sự phát triển của trẻ. Trong khi đó, sự phối kết hợp giữa gia đình, nhà trường và các tổ chức xã hội chưa thực sự có sự thống nhất chặt chẽ.

3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÁO DỤC HÀNH VI VĂN HOÁ CHO TRẺ TRONG GIA ĐÌNH HIỆN NAY

Để xác định biện pháp giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ trong gia đình, chúng tôi dựa trên cơ sở mục tiêu giáo dục, xuất phát từ cơ sở lý luận tâm lý, ý thức, nhân cách được hình thành và phát triển thông qua hoạt động, từ kết quả thực tiễn nghiên cứu để đề xuất một số biện pháp như sau:

3.1. Xây dựng ý thức hành vi văn hoá cho trẻ thông qua việc bồi dưỡng các kiến thức về khoa học giáo dục con cái trong gia đình nói chung và nâng cao nhận thức cho cha mẹ về nhiệm vụ, vai trò, mục tiêu, nội dung giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ trong gia đình.

Mục tiêu, ý nghĩa

Bồi dưỡng các kiến thức về khoa học giáo dục con cái trong gia đình cho các bậc cha mẹ để họ nắm được một số kiến thức cơ bản nhất trong giáo dục con cái. Biết cách xây dựng chương trình, kế hoạch và nội dung giáo dục con cái phù hợp với từng độ tuổi.

Yêu cầu

Các kiến thức đưa ra, cha mẹ có thể hiểu và áp dụng trong giáo dục con cái mọi nơi, mọi tình huống ở gia đình. Các bậc cha mẹ nhận thức đúng đắn trách nhiệm của mình trong giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ. Nhận thức được sự cần thiết, cũng như tầm quan trọng của việc dạy dỗ, giáo dục con cái...

Mục tiêu nội dung giáo dục phù hợp với sự phát triển chung của lứa tuổi, mục tiêu của giáo dục tiểu học.

Cách thức tổ chức

Các kiến thức về giáo dục trẻ em trong gia đình có thể chuyển tải đến cha mẹ dưới các hình thức: Tổ chức các buổi hội nghị, hội thảo, mời chuyên gia nói chuyện, trao đổi và phổ biến các kinh nghiệm giáo dục gia đình cho các bậc cha mẹ. Các đối tượng tham gia tuyên truyền và tổ chức có: Nhà trường, Hội phụ nữ xã, phường, thành phố, các tổ chức xã hội khác...

Các buổi hội thảo, tuyên truyền, tập huấn, tập trung vào các nội dung:

- Vị trí, vai trò, nhiệm vụ của giáo dục gia đình, các điều kiện cần thiết cho giáo dục gia đình, những nội dung cơ bản của giáo dục gia đình và giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ, một số phương pháp tổ chức các hoạt động cho trẻ trong gia đình.

- Giáo dục cho trẻ biết cách quan tâm đến mọi người, phát triển tính độc lập, tự chủ và kỹ năng khắc phục khó khăn để vươn lên hoàn thiện nhân cách.

- Giáo dục thẩm mỹ cho trẻ vì cái đẹp tồn tại trong hành vi văn hoá của con người...

- Cung cấp một số kiến thức về sự phát triển tâm sinh lý trẻ em ở từng độ tuổi để cha mẹ thực sự hiểu trẻ.

- Các kiến thức về khoa học giáo dục con cái có thể cung cấp đến cha mẹ thông qua các kênh thông tin: Truyền hình, internet, sách, báo... Xây dựng giáo trình, tài liệu về giáo dục gia đình có thể cung cấp cho các bậc cha mẹ tham khảo và vận dụng.

- Cung cấp cho các gia đình nội dung giáo dục hành vi văn hoá, những chuẩn mực hành vi chung.

Công tác tuyên truyền giáo dục này được tiến hành thường xuyên, định kỳ theo quy định của xã, phường nhân ngày 8/3; ngày gia đình Việt Nam 28/6 hàng năm.

3.2. Cha mẹ tổ chức các hoạt động cho trẻ trong gia đình, để giúp trẻ lĩnh hội các chuẩn mực hành vi văn hoá theo yêu cầu.

Hoạt động, giao lưu là con đường cơ bản để hình thành và phát triển nhân cách của con người. Qua hoạt động, giao lưu trẻ biến kinh nghiệm xã hội thành kinh nghiệm của bản thân và phát triển năng lực tinh thần và biểu hiện các hành vi ra bên ngoài.

Mục tiêu, ý nghĩa

Qua tổ chức các hoạt động cho trẻ, giúp các em biết xác định mục tiêu, kế hoạch và thực hiện kế hoạch học tập và rèn luyện mà gia đình đã vạch ra.

Cha mẹ cần bám sát cuộc sống của trẻ để phát hiện ra những hành động, thói quen sinh hoạt của trẻ, trên cơ sở đó thiết kế và tổ chức lại các hoạt động của trẻ cho phù hợp với chuẩn mực hành vi văn hoá.

Trẻ tích cực tham gia, thực hiện tốt các loại hình hoạt động giúp trẻ có được những tri thức về kỹ năng, thao tác thực hành. Đồng thời giúp trẻ hiểu thêm các chuẩn mực hành vi văn hoá, hình thành năng lực định hướng giá trị trong cuộc sống, biết phân biệt cái đúng -

cái sai, cái thiện - cái ác... bồi dưỡng cho trẻ những cảm xúc, tình cảm tích cực. Xây dựng những nề nếp, thói quen thực hiện chuẩn mực hành vi trong sinh hoạt hàng ngày.

Yêu cầu

Các hoạt động phải tạo được hứng thú, hấp dẫn và cha mẹ cần phải tổ chức phối kết hợp nhiều loại hình hoạt động như giải trí, lao động, học tập...

Các hoạt động phải mang tính sáng tạo, phù hợp với sự phát triển tâm sinh lý lứa tuổi các em...

Cách thức tổ chức

Khi tổ chức thực hiện các hoạt động cho con cái trong gia đình đạt kết quả cao, cha mẹ cần nắm rõ quy trình giáo dục HVVH cho trẻ:

- Cha mẹ cung cấp cho trẻ những biểu tượng về HVVH bằng cách sử dụng hình thức kể chuyện, hướng dẫn, quan sát và tổ chức đàm thoại trong gia đình

Biểu diễn HVVH mẫu và tổ chức cho trẻ làm theo mẫu hành vi.

Ví dụ: Chuẩn mực HVVH thể hiện sự chăm sóc ông bà, cha mẹ bao gồm những việc cụ thể:

+ Hàng ngày làm vui lòng ông bà, cha mẹ bằng việc đi xin phép, về chào hỏi, lễ phép, vâng lời, lấy tăm, rót nước mời ông bà...

+ Sẵn sàng giúp đỡ ông bà, cha mẹ làm những việc phù hợp

- Tổ chức cho trẻ thực hiện hành vi văn hoá trong đời sống hàng ngày

- Lặp lại những hành vi đã trải nghiệm có ý nghĩa để trở thành nề nếp, thói quen trong cuộc sống và quan hệ hàng ngày.

Tổ chức các hoạt động sao cho cân bằng, trong giáo dục trí tuệ, đức, thể, mỹ... trong cuộc sống gia đình.

3.3. Cha mẹ thường xuyên rèn luyện thói quen hành vi văn hoá trong giao tiếp ứng xử cho con

Thói quen hành vi văn hoá bao gồm sự lễ phép với mọi người, thái độ ân cần tôn trọng người lớn tuổi, ngôn ngữ đúng đắn, đáng điệu nghiêm chỉnh... mỗi nét tính cách bền vững đều được biểu hiện trong những thói quen tương ứng. Song thói quen sẽ yếu đi và mất đi khi điều kiện thay đổi. Do đó, cần phải giáo dục thói quen, HVVH một cách liên tục, thường xuyên.

Mục tiêu, ý nghĩa

Tất cả những thói quen, HVVH, từ cử chỉ, hành động ổn định trở thành nhu cầu của con người, nếu nhu cầu được thoả mãn, con người cảm thấy vui vẻ, dần dần sẽ mang tính tự nhiên, ổn định, bền vững. Để đạt được sự ổn định, bền vững cần tập luyện thường xuyên, liên tục, trong đó cha mẹ cần:

- Tổ chức cho con lặp đi, lặp lại thường xuyên những hành động, cử chỉ, hành vi phù hợp với chuẩn mực.
- Cha mẹ giúp con hình dung được những thao tác cụ thể và tiến hành thao tác đó một cách ngắn gọn, rõ ràng, dễ hiểu.
- Tạo điều kiện cho trẻ rèn luyện và thường xuyên giúp đỡ trẻ trong quá trình luyện tập.

Yêu cầu

Luyện tập thói quen hành vi văn hoá càng phong phú, đa dạng trong mọi tình huống, mọi hoàn cảnh khác nhau thì giá trị giáo dục càng cao. Không nên gò ép, trẻ, mà nên tạo ra nhiều tình huống phong phú, cho trẻ cơ hội tiếp xúc, bộc lộ càng tốt. Cha mẹ cần theo dõi, kiểm tra nhắc nhở trẻ kịp thời sửa lỗi.

Luyện tập từ dễ đến khó, từ đơn giản đến phức tạp, phù hợp với sự vận động, phát triển tâm sinh lí lứa tuổi. Cha mẹ cần kiên trì, không nóng vội, phải làm đi làm lại nhiều lần để củng cố hoàn thiện trở thành thói quen hành vi.

Cách thức tổ chức

Giáo dục thói quen hành vi cho trẻ, cha mẹ cần đi từ các bước sau:

- Bước thứ nhất: Tập làm, nhằm hình thành cho trẻ những kỹ năng cụ thể để thực hiện các thói quen đạo đức, thói quen văn hoá.

- + Làm mẫu
- + Kèm cặp
- + Chỉ dẫn

- Bước thứ hai: Khích lệ, động viên thường xuyên để tạo hứng thú, xây dựng tính tự giác, tích cực cho trẻ thực hiện HVVH. Ở bước này cha mẹ có thể:

- + Nêu gương
- + Nhắc nhở
- + Quan sát

- Bước ba: Rèn luyện, ôn tập: Để hình thành thói quen, HVVH một cách bền vững, chắc chắn.

- + Đúng tình huống
- + Nhận xét

4. KẾT LUẬN

Giáo dục hành vi văn hoá trong giao tiếp ứng xử cho trẻ là một quá trình lâu dài, bền bỉ không thể nóng vội vì hành vi của trẻ chưa mang tính ổn định cao mà phải tạo điều kiện cho trẻ tham gia rèn luyện củng cố thường xuyên trong một thời gian nhất định thì mới có hiệu quả.

Qua nghiên cứu và tìm hiểu thực tế việc sử dụng biện pháp giáo dục HVVH cho trẻ trong gia đình cho thấy: Các bậc cha mẹ đã quan tâm nhiều đến việc giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ nhưng vẫn còn nhiều thiếu sót trong việc sử dụng các biện pháp giáo dục, việc dành thời gian cho trẻ, phương pháp giáo dục của các bậc cha mẹ đều xuất phát từ những kinh nghiệm rời rạc. Vì vậy hiệu quả chưa cao, để giúp các bậc cha mẹ có được các biện pháp giáo dục thích hợp, góp phần vào sự phát triển toàn diện nhân cách của trẻ, các bậc cha mẹ cần nhận thức đúng đắn vai trò trách nhiệm của mình trong việc giáo dục con cái trở thành và việc làm đầu tiên đối với mỗi người làm cha, mẹ là nâng cao hiểu biết về giáo dục gia đình nói chung và những kiến thức về giáo dục hành vi văn hoá cho trẻ trong gia đình. Giáo dục con cái cần xuất phát từ lợi ích và quy luật phát triển tự nhiên về tâm sinh lý của trẻ, cũng như xuất phát từ thực tế cuộc sống, hoàn cảnh hiện tại của gia đình để rèn luyện những thói quen, hành vi văn hoá cho con theo chuẩn mực.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phạm Khắc Chông, Nguyễn Thị Bích Hồng. *Giáo dục gia đình*, NXBGD 1999.
2. Trần Tuyết Oanh. *Giáo dục học*, tập 2, NBDHSP, 2008).
3. Nguyễn Thanh Bình. *Những vấn đề cấp bách trong giáo dục con cái ở lứa tuổi thiếu niên trong gia đình thành phố hiện nay*. NXBĐHQG, 2001.
4. *Một số biện pháp giúp cha mẹ giáo dục hành vi đạo đức cho con cái trong gia đình theo chương trình lớp 1, 2 bậc tiểu học*. Luận án thạc sĩ GDH, 2003.

MEASURES IN EDUCATINY CULTURAL BECHAVIOURS IN COMMUNICATION FOR 6 – 11 YEAR OLD CHILDREN

Nguyen Thi Phuong Lan

ABSTRACT

The cultural behavior education for 6-11 year old children is necessary and crucial as this is the first foundation for the for mativi, and comprehensive and sustainable development of each individuals. The parents need to determine their responsibilities and roles to cooperate with schools and society to educate the cultural behaviors for their children during this developement stage. To orgauize activities and pratise habits and cultural behaviours in communication more regularly for children in cach family that cluldren can perceive standardized habits and cultural behaviours.

Keywords: *measures, chilren, edcation, cultural behaviours, culturally habitual behaviours.*

Ngời phản biện: PGS.TS. Phan Thanh Long; Ngày nhận bài: 02/11/2013; Ngày thông qua phản biện: 29/11/2013; Ngày duyệt đăng: 26/12/2013